

Ontprofessionalisering van de informatieprofessie: oorzaken, gevolgen en een agenda

Inforum 2018: We manage *Everything*
ABD-BVD | Brussel, 24 mei 2018

Frank Huysmans

UNIVERSITY OF AMSTERDAM

Bibliotheekwetenschap | Universiteit van Amsterdam

WareKennis onderzoek & advies | Den Haag

aanleiding

sluiting en ontspecialisering hogere opleidingen

- Universiteit Antwerpen
- Universiteit van Amsterdam
- Hogescholen: Amsterdam, Den Haag, Deventer/Zwolle, Groningen

opleiding tot archivaris staat minder onder druk dan die tot bibliothecaris of documentalist

de situatie

mogelijke oorzaken: aanbod

- dalende studentenaantallen
- aantrekkelijkheid werken in informatieberoepen?
  - salariëring
  - carrièreperspectief

de situatie

Google Trends

Vergelijken

● information science
Zoekterm

● data science
Zoekterm

+ Vergelijking toevoegen

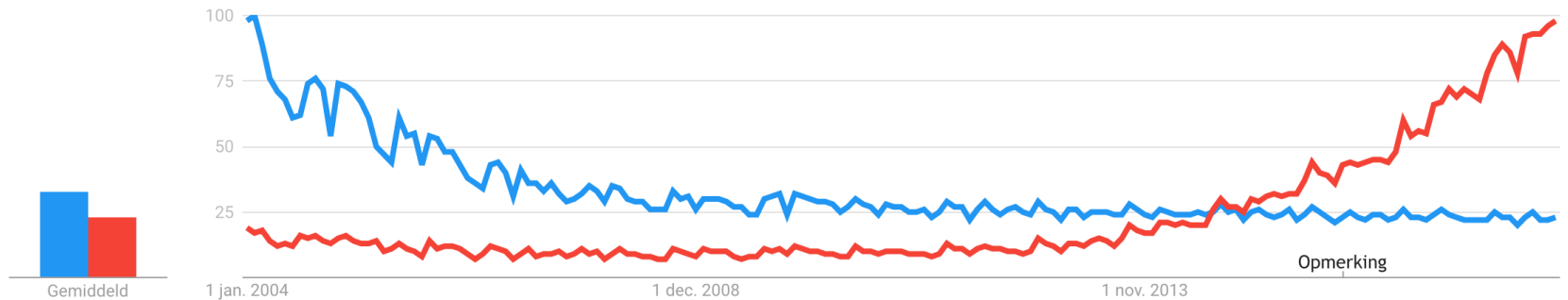
Wereldwijd ▼

2004 - heden ▼

Alle categorieën ▼

Google Zoeken ▼

Interesse in de loop der tijd ?

de situatie

mogelijke oorzaken: vraag

- dalend aantal vacatures op hbo- en wo-niveau met IP-profiel?
- 'professionalisering' van informatieorganisaties
werving van andere specialismen: IT, marketing, bedrijfskunde, sociaal werk

onderzoeksvraag

van vermoedens naar gegevens

vermoeden – behoefte aan 'ons soort'
informatieprofessionals minder groot dan voorheen

vrees – opleidingsprofiel sluit minder goed aan op
behoefte van werkgevers dan voorheen

onderzoek – laten we het potentiële werkgevers vragen

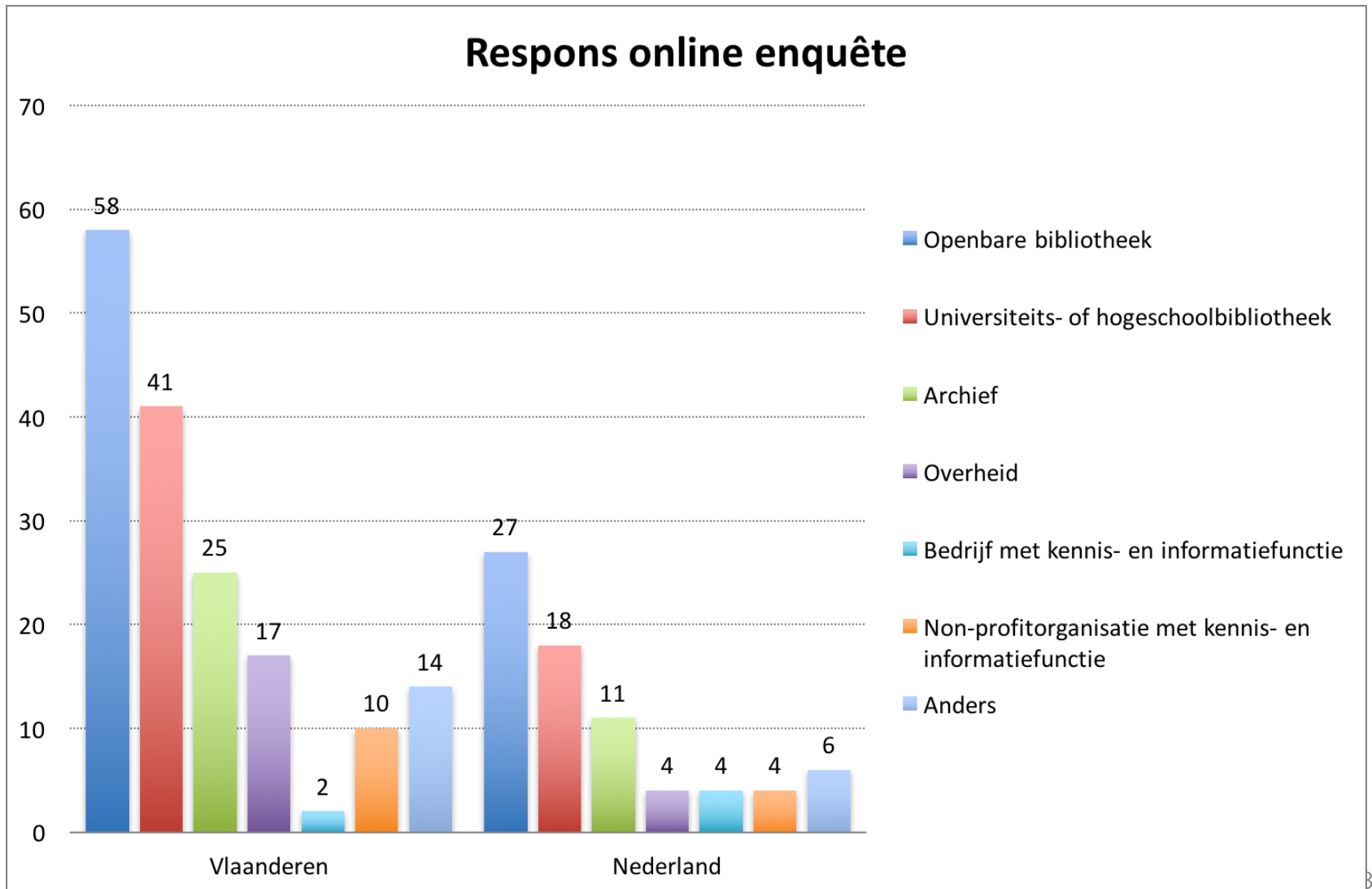
onderzoeksopzet

drie fasen

1. verkennende interviews met deskundigen
2. online enquête (N=241, niet representatief)
3. twee focusgroepen in Vlaanderen en Nederland

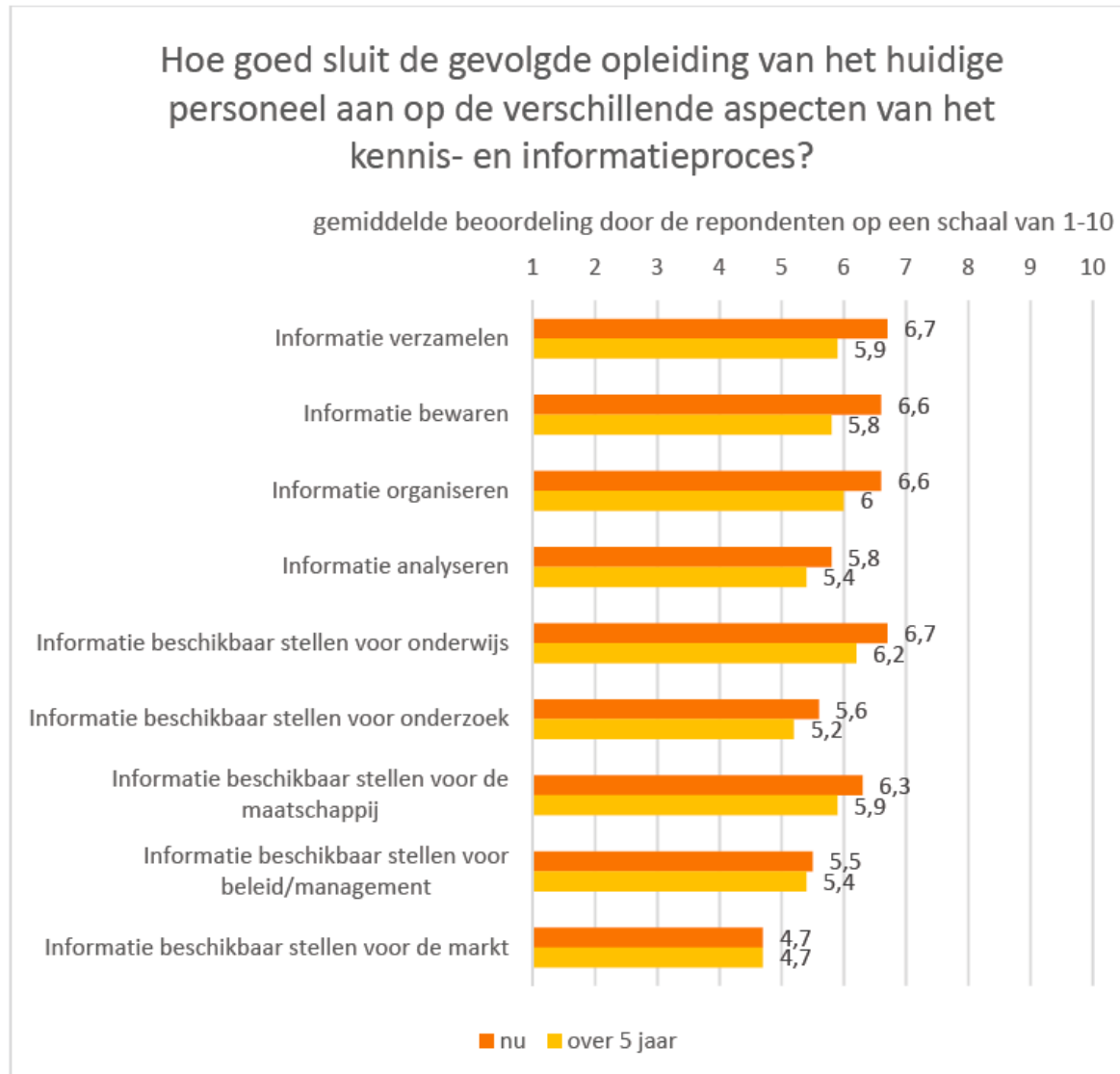
uitgevoerd door Kasperkovitz i.s.m. Dialogic

samenstelling respons

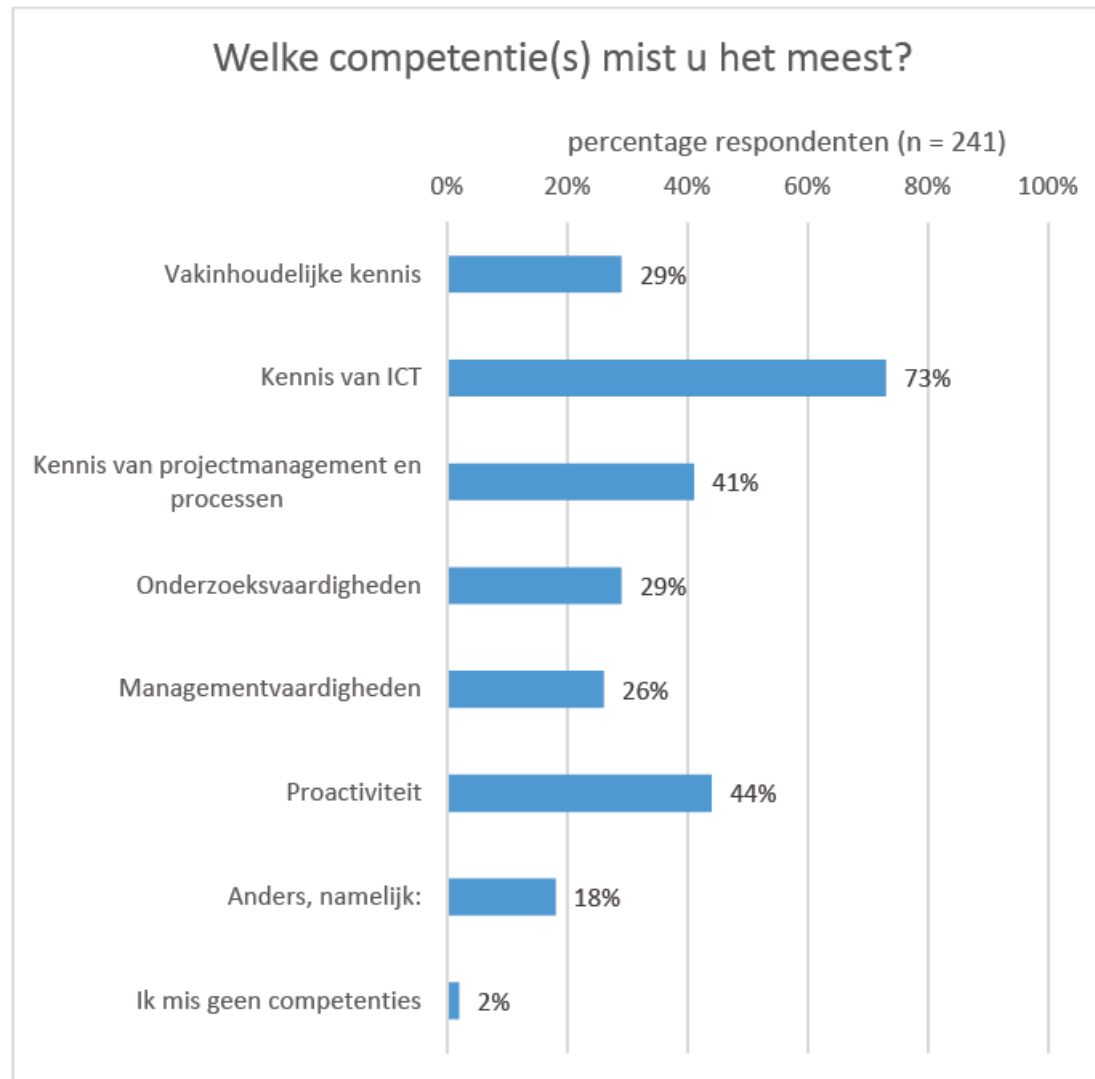

aansluiting op werkproces

competenties die worden gemist

focusgroepen

benodigde competenties in de toekomst (1)

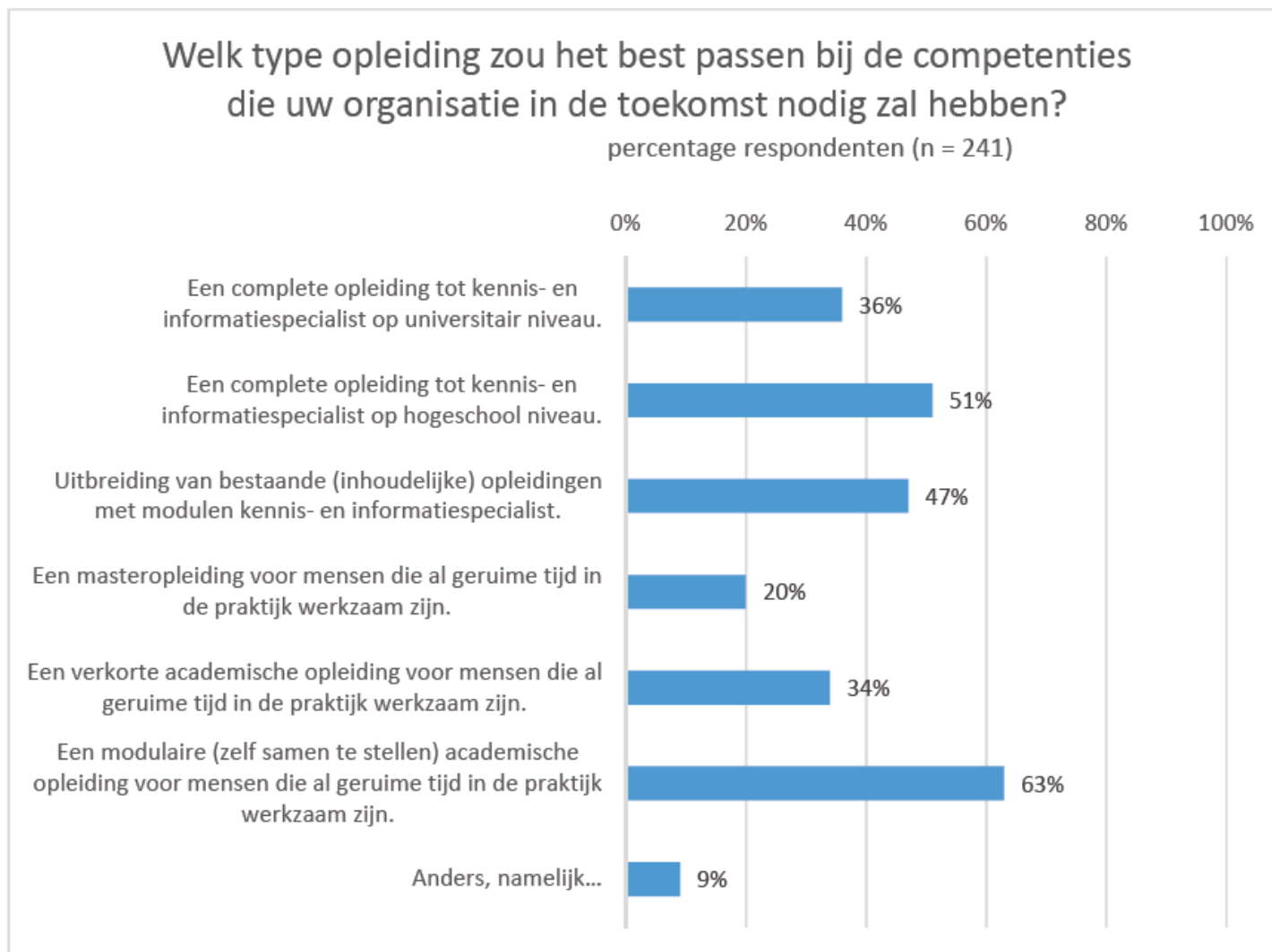
- attitude: open, nieuwsgierig, proactief, extern gericht, communicatief, in staat tot aanpassen
- technologische/maatschappelijke ontwikkelingen kunnen vertalen in gebruikersvriendelijke diensten

focusgroepen

benodigde competenties in de toekomst (2)

- kunnen netwerken, interdisciplinair samenwerken, co-creëren
- kennis:
  - ICT (functioneel beheer, digitaal collectioneren, omgaan met data, gebruik nieuwe media en tools)
  - wet-en regelgeving
  - projectmanagement (-vaardigheden)
  - publiekswerking

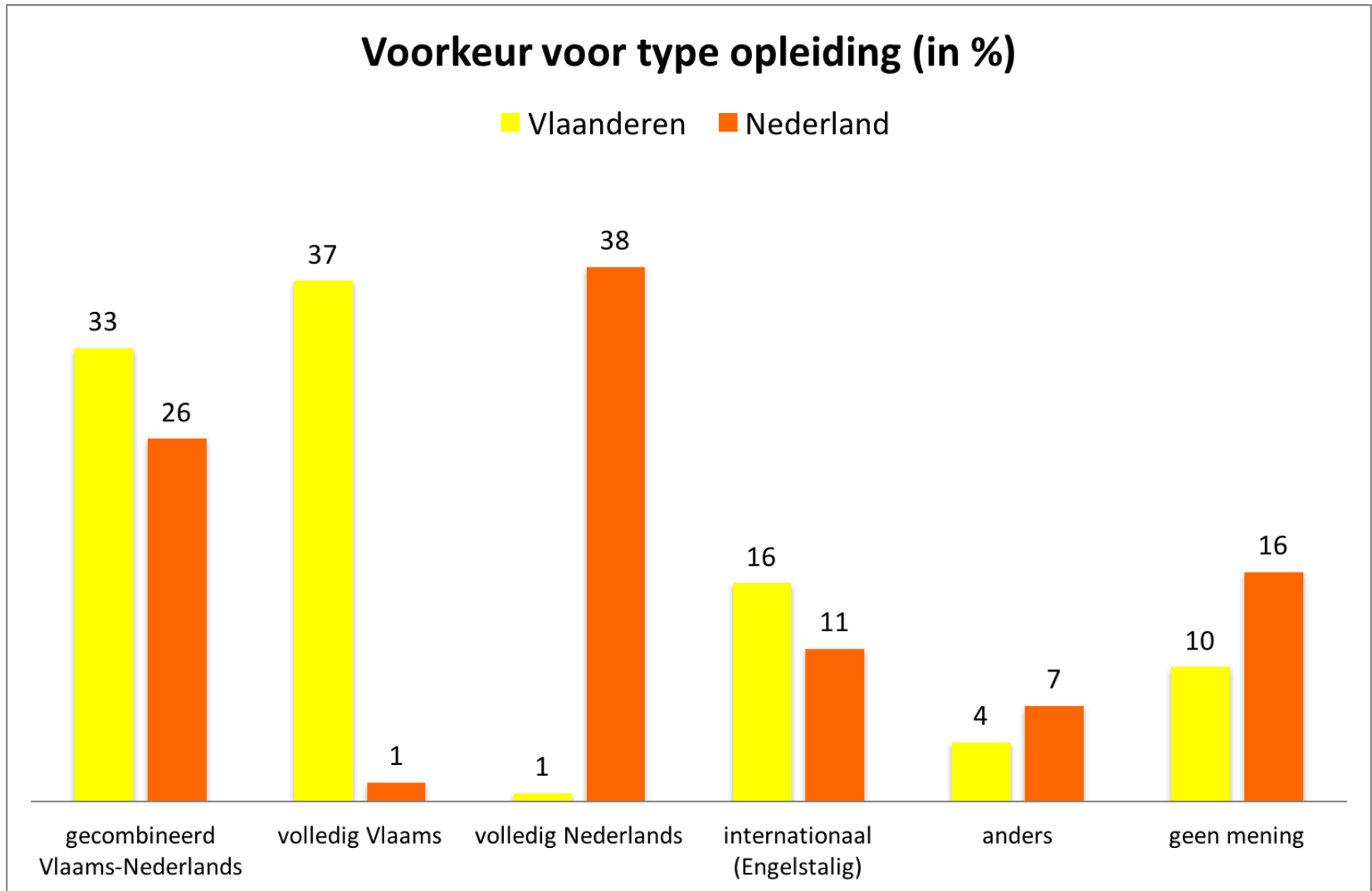
benodigde type opleiding

voorkeur type opleiding

1. Het hoogst scoort een modulaire, zelf samen te stellen, academische opleiding voor mensen die al geruime tijd in de praktijk werkzaam zijn (63% van de respondenten pleit hiervoor). Overigens gaven respondenten aan ook een dergelijke modulaire opleiding op hogeschoolniveau te willen.
2. Op de tweede plaats wordt een complete opleiding tot kennis- en informatiespecialist op hogeschoolniveau als geschikte optie gezien (51% van de respondenten).
3. De derde optie is uitbreiding van bestaande (inhoudelijke) opleidingen met modules kennis- en informatiespecialist (47% van de respondenten).

voorkeur type opleiding

vervolgstappen

inventarisatie opleidingen (aanbeveling 1)

- VVBAD werkt hieraan (middelbaar, hoger en universitair niveau)
- Is een modulaire opleiding op basis van bestaande modules in Vlaanderen en Nederland haalbaar? Welke modules?
- Nederlands- of Engelstalig?

vervolgstappen

aanbeveling 2

“De rol en betekenis van kennisorganisaties en informatieprofessionals blijkt sterk aan verandering onderhevig. Het zou goed zijn om te komen tot een heldere bijdetijdse definitie van de rol en meerwaarde van toekomstige kennisorganisaties en de taken van de informatieprofessional daarbinnen.”

agenda

ontwikkelingen / uitdagingen

- beveiliging gegevens en privacy (EU GDPR!)
- webarchivering en het gedecentraliseerde web (al dan niet op blockchain: IPFS)
- linked (open) data & semantisch web
- politieke, juridische, economische, sociale en culturele aspecten van informatie- en datastromen en –opslag: wie voert de regie?

agenda

promotie van het vak

- discussie over filterbubbels, nepnieuws, alternatieve feiten biedt kansen
- strategisch informatieadviseur als intermediair tussen management en IT harder nodig dan ooit
- ieder van ons: meerwaarde van ons vak uitdragen

credits

Resultaten behoeftenonderzoek opleidingen informatievak in Vlaanderen en Nederland

download (-> <https://www.vvbad.be/infonoden>)

auteurs

drs. Johanna Kasperkovitz – [Kasperkovitz beleidsonderzoek en advies](#)

dr. Frank Bongers en ir. Leonie Hermanussen – [Dialogic](#)

met financiële ondersteuning van

KNVI

VVBAD

Stichting GO Fonds

Universiteitsbibliotheken Antwerpen, Gent, Hasselt, Leuven en VUB

Vlaamse Interuniversitaire Raad (VIR)

Vlaamse Overheid

dank!

e: huysmans@uva.nl / frank@warekennis.nl

t: [@fhuysmans](https://twitter.com/fhuysmans)

w: <https://warekennis.nl/>